

LUX FILM DAYS

3 FILMS
24 LINGWA
28 PAJJIŻ

© Komplizen Film

WESTERN

Film ta' Valeska Grisebach
Il-Ġermanja, il-Bulgarija, l-Awstrija

WESTERN

FILM TA' VALESKA GRISEBACH

Grupp żgħir ta' ħaddiema Ġermaniżi jintbagħtu l-Bulgarija biex jinstallaw turbina idrawlika fil-qalba ta' reġjun niexef u muntanjuż fin-Nofsinhar tal-pajjiż, mhux bogħod wisq mill-fruntiera Griega. Dawn jinstallaw il-baži tagħhom viċin raħal iżolat u jgħarrfu l-preżenza tagħhom billi jtellgħu l-bandiera nazzjonali tagħhom, ġest ta' konkwišta li jirrizulta kemxejn provokatorju għan-nies tal-lokal.

Hekk tibda l-koabitazzjoni diffiċli bejn iż-żewġ gruppi, li pratikament ma jinkludu l-ebda persuna li titkellem il-lingwa tal-grupp l-iehor... madankollu, Meinhard, li jgħid li huwa ex-leġjonarju li daħal jaħdem fis-settur tal-kostruzzjoni biex jipprova jdawwar lira, ikun l-ewwel wieħed li jiehu l-inizjattiva biex jinteragixxi man-nies tal-villaġġ billi jxejjer idejeh lejhom b'turija ta' rieda tajba. B'hekk, jibda jinqata' dejjem iżjed mill-kollegi tiegħu, li huma magħluqa fihom infushom, konvintinti mis-superjorità tagħhom u mingħajr ebda empatija għal persuni oħrajn. Bejn diversi faux pas u mumentu ta' fraternizzazzjoni ġenwina, Meinhard, anti-eroj mingħajr ebda familja jew irbit, jipprova jintegra ruħu f'din id-dinja tant differenti minn tiegħu bl-aħjar mod li jista'.

IL-KUNTEST

Valeska Grisebach, producer tal-films Ġermaniżi, tqiegħed grupp ta' ħaddiema Ġermaniżi fil-konfront ta' abitanti ta' villaġġ żgħir u remot fil-Bulgarija u b'hekk tistidinna naħsbu dwar id-disparitajiet soċjoekonomiċi u kulturali wiesgħa li jeżistu fost il-pajjiżi tal-Unjoni Ewropea. Il-film tagħha huwa ambjentat f'Ewropa żagħżugħa, li għadha qed tinbena u miżgħuda bil-kuntrasti. U filwaqt li l-interazzjonijiet żgur huma sors ta' arrikkiment uman, dawn jizvelaw ukoll valuri, kodiċijiet u mgħiba differenti li jwasslu għal nuqqas ta' fehim u għal kunflitti ftit jew wisq mistura.

Dawn l-interazzjonijiet jgħolqu tensjoni drammatika qawwija li tonqos biss lejn it-tmiem tal-film, meta l-abitanti tal-villaġġ jingħaqdu mal-Ġermaniżi fil-baži tagħhom għal festin fejn il-mużika u ż-żfin huma l-lingwa universali. Il-ħtieġa li jingħelbu l-preġudizzji, ir-rispett u l-ftuħ għal min hu differenti huma s-sugġett ta' film western li jikkundanna l-ispirtu patronizzanti u l-mentalità ta' ħakma fir-rigward ta' min hu aktar dgħajef.

ONCE UPON A TIME IN THE EAST

Sa ma ngħaqdet mal-Unjoni Ewropea fl-2007, il-Bulgarija kienet meqjusa mill-Punent bħala xi tip ta' terra incognita, b'assocjazzjoni qawwija mal-ex blokk Sovjetiku, minkejja li dan kien ilu li sfaħxa kwart ta' seklju. Permezz tal-mod kif jitratta r-relazzjonijiet umani, *Western* jevidenzja d-disparità li tezisti bejn żewġ dinjiet li għadu ma rnexxilhomx isibu identità Ewropea komuni. Ta' min jinnota, pereżempju, li mill-bidu nett il-ħaddiema Ġermaniżi jistabbilixxu ruħhom daqslikieku kienu l-ħakkiema tat-territorju: itellgħu l-bandiera nazzjonali tagħhom qisu biex juru li għandhom kontroll fuq il-biċċa art żgħira li tospita l-baži tagħhom sakemm jitlestha l-proġett; Meinhard jiehu ziemel li jaħsbu selvaġġ iżda li filfatt ikun ta' Adrian, iz-ziju ta' Vanko; Vincent jiehu attegġament inadegwat fil-konfront tafajliet li jmorru jgħumu fix-xmara u ma jaħsibhiex darbtejn biex jiddevja l-ilma

© Komplizen Film

© Komplizen Film

© Komplizen Film

tax-xmara li għandhom bżonn għax-xogħol tagħhom mill-villaġġ, bħallikieku l-bżonnijiet tagħhom jiehdu preċedenza fuq dawk tal-popolazzjoni lokali; bil-lejl joqogħdu jduru fil-villaġġ bil-4x4 u jagħmlu l-istorbju, sabiejx jwponu l-preżenza superjuri tagħhom fiż-żona u jiskoraġġixxu kwlunkwe intruż potenzjali milli jersaq lejn il-baži tagħhom eċċ..

Fil-film ta' Valeska Grisebach, insibu wkoll bosta personaġġi tipici tal-films western: Meinhard, il-cowboy solitarju b'ħarsa bierda li jirkeb iż-żiemel mingħajr is-sarġ, l-art infertili u niexfa bħal deżert li toffri pajaġġi sublimi, villaġġ żgħir b'toroq mimlija trab u b'hanut tal-kafè b'xejra ta' saloon, fejn wieħed jista' jgħatta' l-ħin jixrob ir-raki u jilgħab il-karti għall-flus, żewġ gruppi li jisfidaw lil xulxin, fejn kull grupp iħossu superjuri għall-ieħor f'termini ta' żvilupp u ta' civiltà — "Dawn il-villaġġi qishom vjaġġ lura fil-ħin" jgħid wieħed mill-Ġermaniżi waqt li jkun għaddej bil-4x4 tiegħu jiskopri postijiet ġodda —, eċċ.

F'dan il-kuntest ta' sfiduja, il-personaġġ ta' Meinhard fortunatament jirnexxielu jikkalma ftit din is-sitwazzjoni kkaratterizzata b'ostilità u nuqqas ta' fehim. Minkejja l-ostaklu tal-lingwa, jirnexxielu jstabbillixi ċerta komunikazzjoni man-nies tal-lokal u jiżviluppa ċerta empatija fir-rigward tagħhom, iżda dan ma jinżilx tajjeb mal-kollegi Ġermaniżi tiegħu. B'mod partikolari huwa joħroġ għonqu għalihom meta, lejla minnhom, Vincent jissuġġerixxi li jiddevjaw l-ilma li jmur għall-villaġġ. Huwa jispjega li l-ilma diġà jinqasam u jiġi razzjonat bejn tliet lokalitajiet differenti minħabba l-iskarsezza tiegħu. Vincent ma jagħtix widen għall-argumenti tiegħu u jaggreddih fiżikament waqt li jkun qed jitbiegħed fid-dlam, u dan itik x'tifhem li s-sempliċi fatt li Meinhard semma d-diffikultajiet tal-ġirien tagħhom ifisser li Meinhard skjera ruħu kontra sħabu stess. Il-konsiderazzjoni tal-interessi l-oħrajn, fattur totalment assenti fir-raġunament tal-kap tal-proġett, tidher li hija l-frott tal-interazzjonijiet li jiġu stabiliti gradwalment bejn dan ir-raġel u n-nies tal-villaġġ, u dan jindika b'mod ċar l-importanza tad-djalogu, li huwa essenzjali kemm mil-lat uman kif ukoll mil-lat soċjali, peress li jagħmilha possibbli li tinkiseb informazzjoni vitali li mingħajrha ma tkun possibbli l-ebda koabitazzjoni.

INKONTRU DIFFIĊLI

Ix-xogħol malajr jispicċa mwaħħal, u għalhekk l-irġiel ma jkollhomx x'jagħmlu. It-trakk li kellu jġib l-40 tunnellata ta' żrar meħtieġa biex ikompli x-xogħol jittardja u x-xemx, ix-xmara u l-alkoħol isiru l-għajn prinċipali ta' attivitajiet għal dan il-grupp żgħir ta' Ġermaniżi. Il-filmati mill-bogħod tal-kampanja, miġubuda bil-mod attapposta, u l-hoss tal-insetti jakkumpanjaw l-istennija tal-irġiel, filwaqt li ħajjithom tkompli b'pass kajman. Iżda Meinhard iqatta' ħafna mill-ħin tiegħu fil-villaġġ, u jipparteċipa fl-attivitajiet tal-abitanti tiegħu: il-bini ta' ċint tal-ġebel, it-tnixxif tal-weraq tat-tabakk, eċċ. Il-ħajja tidher li ħadet direzzjoni oħra għal dan ir-raġel mingħajr ebda għeruq, pjuttost enigmatiku u b'identità xejn ċara — huwa jgħid li kien leġjonarju, mingħajr saqaf fuq rasu jew familja, iżda ma hemm xejn fil-film li jikkonferma dan b'ċertezza — li qatt ma jħossu kompletament f'postu, la ma' sħabu u lanqas fil-villaġġ. F'bosta okkazzjonijiet, il-vjaġġi kostanti tiegħu bejn iż-żewġ postijiet, l-iktar filgħaxija jew f'nofs ta' lejl, jagħtu spunt lid-direttur biex tintroduċi żviluppi sorprendenti u avvenimenti ta' vjolenza, li johlqu kuntrast mal-letarġija ġenerali tal-film.

Ix-xena fejn Vincent jattakka lil Meinhard u jwaqqgħu mal-art meta jkun miexi waħdu fid-dlam hija ripetuta tliet darbiet. L-ewwel darba meta Vanko jaqbeż fuqu mit-trakk; it-tnejn li huma jinqalbu mal-art iżda s-sitwazzjoni malajr iddur kontra ż-żagħażuġ, li jistordi. Sakemm ikun mitluf minn sensih, l-udjenza tgħarbel il-motivazzjonijiet ta' Vanko u tistaqsi kif x'aktarx se jirreaġixxu n-nies tal-villaġġ meta jsibu l-gisem inert tiegħu, meħud lura l-villaġġ minn Meinhard. Meta jiġi lura f'sensih, jirrizulta li dan kien sempliċement qed jagħmel ċajta fuq xi ħadd li issa jqis b'ħala ħabib. Għaldaqstant dan huwa episodju totalment żejjed, mingħajr ebda konsegwenza serja iżda li, b'mod sinifikanti, jintroduci ċertu stress li jżvela t-tensjoni kostanti li teżisti bejn iż-żewġ komunitajiet. Lejn tmiem il-film, Meinhard jisfa vittma ta' attakk ieħor fl-istess ċirkostanzi notturni. Wara li jirrifjuta li jħallas lura xi flus, li kien ha bil-logħob tal-azzard, lil wieħed minn tal-villaġġ, tlett irġiel jaqbzū fuq u jtuħ xebgħa u mbagħad iwaddbuh fix-xmara u jaħarbu. Meinhard jispiċċa għasra u jgħatta' l-lejl hemm, sakemm l-għada jiġbruh minn ġenb it-triq xi nies mill-villaġġ li jkunu sejrjn għal festin li kien qed jiġi organizzat fil-bażi tal-Ġermaniżi. Finalment, bis-serata fl-aqwa tagħha, wieħed minn tal-villaġġ joħodha kontra Meinhard, u jakkuzah li raqad ma' tfajla mill-villaġġ. Iż-żewġt irġiel jispiċċaw fl-idejn u Meinhard jerġa' jsib ruħu minxur mal-art. "X'tistenna minn nies rahlin... Kollox jista' jiġri!" jgħidlu Adrian, li jmur jikkonslah wara l-aggressjoni.

Western qisu maqsum f'żewġ dimensjonijiet temporali speċifiċi: binhar, li huwa pjuttost mexxej u li matulu r-relazzjonijiet huma mrażżna u kkontrollati, u billejl, li matulu jirrenja ċertu selvaġiżmu, bi splużjonijiet brutali u f'daqqa ta' tensjonijiet li jakkumulaw madwar il-personaġġi prinċipali. Kultant, il-kollegi ta' Meinhard jitolfu l-fiduċja tagħhom fih, b'mod partikolari l-kap tiegħu, Vincent, li jħossu ttradut, waqt li xi drabi huma n-nies tar-raħal li ma jafdawx lil Meinhard. Huma ma jifhmux ix-xewqa qawwija tiegħu li jintegra ruħu magħhom u b'xi mod ma japprovawx il-fatt li hu ma żammx ċertu distakk minnhom. Meinhard effettivament jikkristallizza l-kwistjonijiet reali mqanqla mill-film, jiġifieri d-diffikultajiet kollha involuti f'interazzjoni ġenwina bejn gruppi ta' nies b'ċirkostanzi opposti, minkejja identitá politika komuni. Din l-interazzjoni tesigi, lil hinn mix-xewqa li wieħed jinfetaħ fil-konfront tal-ieħor, ħafna rispettu u prudenza.

© Komplizen Film

PUNTI TA' RIFLESSJONI

- Fil-bidu tal-film, Vincent jikkonfiska l-kappell ta' tfajla Bulgara li jkun waqa' fix-xmara, u juża l-kappell biex jinkiha, sakemm jispicča jghaddsilha rasha taht l-ilma. Lejn tmien il-film, insibu xena simili bil-bandiera Germaniza, meta din tigi f'idejn il-Bulgari. Kif tinterpreta l-parallellizmu bejn dawn iż-żewġ xeni, simetriċi u analogiċi?
- "X'qed tagħmel hawn?" Adrian jistaqsi lil Meinhard eżatt fi tmien il-film, waqt li jroddlu lura s-sikkina li kien ta bħala tifkira lin-neputi tiegħu Vanko. Fid-dawl tal-elementi pprezentati mill-film, aħseb ukoll dwar din id-domanda: x'qed ifttx Meinhard f'dan il-post inospitabbli fejn ma jiġri xejn barra mill-villaġġ, fejn donnu ma jaslux l-aħbarijiet mill-bqija tad-dinja, fejn in-nies jesperjenzaw nuqqas ta' xogħol u anke nuqqas ta' kumditajiet u ta' attivitajiet kulturali jew sportivi?
- Mingħajr ma jkun ovvju żżejjed, il-film jagħmel numru ta' riferimenti għall-istorja kbira tal-pajjiż u għas-sitwazzjoni ekonomika tiegħu. Tiftakarhom dawn ir-riferimenti? Dawn l-elementi kuntestwali x'jikkontribwixxu għall-istorja tal-inkontru tal-Bulgari ta' dan il-villaġġ mal-haddiema Germaniżi?

© Komplizen Film

les grignoux

IĊ-ĊINEMA EWROPEW GHALL-EWROPEJ

Wara l-edizzjoni tas-sena li għaddiet, li kienet l-għaxar anniversarju tal-inizjattiva, il-premju LUX ikompli jlaqqa' varjetà impressjonanti ta' ġeneri u tonalitajiet permezz ta' films magħmula minn diretturi Ewropej żagħżugħa. Il-Parlament Ewropew għandu l-unur jipprezenta t-tliet films li qegħdin jikkompetu għall-PREMJU LUX 2017:

120 BATTEMENTS PAR MINUTE (*BPM — Beats per Minute*), film ta' Robin Campillo, Franza

SAMEBLOOD (*Sami Blood*), film ta' Amanda Kernell, l-Iżvezja, in-Norveġja, id-Danimarka

WESTERN, film ta' Valeska Grisebach, il-Ġermanja, il-Bulgarija, l-Awstrija

Il-films jitrattaw kwistjonijiet topiċi, b'mod kaloruz u intelligenti, u jirriflettu dak li għaddejja minnu l-Ewropa bħalissa. Huma jipprezentaw personaġġi li jifthu għajnejhom għad-dinja ta' madwarhom sabiex jifhmu r-realtà u s-soċjetajiet u l-komunitajiet li jappartjenu għalihom. Permezz tal-istess tagħna u bis-saħħa tal-emozzjoni li jqanqal iċ-ċinema, se jiġu evidenzjati l-kwalità u d-diversità taċ-ċinema Ewropew, kif ukoll l-importanza tiegħu għall-bini tal-valuri soċjali u tal-komunitajiet kulturali. Nistednuk tara l-films matul is-sitt edizzjoni ta' LUX FILM DAYS (!)

(!) JIEM TAL-FILMS
LUX

IL-PREMJU LUX

Il-kultura tizvolgi rwol fundamentali fit-tiswir tas-soċjetajiet tagħna.

B'dan il-ħsieb, il-Parlament Ewropew nieda l-PREMJU LUX fl-2007. Il-Parlament jixtieq jgħin biex tikber id-distribuzzjoni tal-films Ewropej fl-Ewropa u jhegġeg dibattitu Ewropew dwar kwistjonijiet ewlenin tas-soċjetà.

Il-PREMJU LUX hu inizjattiva straordinarja. Filwaqt li l-biċċa l-kbira tal-koproduzzjonijiet Ewropej jintwerew biss fil-pajjiż ta' oriġini tagħhom u rarament jiġu ddistribwiti f'pajjiżi oħra, lanqas saħansitra f'dawk tal-Unjoni, il-PREMJU LUX joffri l-opportunità unika li tliet films Ewropej jiġu sottotitolati fl-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Ir-rebbieħ tal-PREMJU LUX se jintgħazel b'votazzjoni mill-Membri tal-Parlament Ewropew u jithabbar fil-15 ta' Novembru 2017.

LUX FILM DAYS

Il-PREMJU LUX ta lok għal-LUX FILM DAYS. Mill-2012, it-tliet films li jkun qad jikkompetu għall-PREMJU LUX jiġu pprezentati lill-pubbliku usa' Ewropew waqt il-LUX FILM DAYS.

Il-LUX FILM DAYS huma stedina għal esperjenza kulturali memorabbli li tittraxxendi l-fruntieri. Minn Ottubru sa Diċembru, inti tista' tingħaqad ma' dilettanti oħra taċ-ċinema mill-Ewropa kollha u tassisti għall-wiri tat-tliet films f'waħda mill-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Tinsix tivvota għall-film favorit tiegħek permezz tas-sit web tagħna luxprize.eu jew permezz tal-paġna Facebook tagħna!

RAKKOMANDAZZJONI TAL-PUBBLIKU

Ir-rakkomandazzjoni tal-pubbliku hija l-premju tal-għażla tal-poplu fil-qafas tal-PREMJU LUX. Tinsix tivvota għal wieħed mit-tliet films qabel il-31 ta' Jannar 2018! Jista' jkun li jkollok l-opportunità tintgħazel tattendi l-Festival taċ-Ċinema Internazzjonali ta' Karlovy Vary f'Lulju 2018 — fuq stedina tal-Parlament Ewropew — u tħabbar il-film rebbeħ tar-Rakkomandazzjoni tal-Pubbliku.

ARA,
IDDIBATTI
U VVOTA!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

REGISTA: Valeska Grisebach

XENAGGATURA: Valeska Grisebach

ATTURI: Meinhard Neumann, Reinhardt Wetrek, Syuleyman Alilov Letifov, Veneta Frangova, Vyara Borisova

DIRETTUR TAL-FOTOGRAFIJA: Bernhard Keller

PRODUCERS: Jonas Dornbach, Janine Jackowski, Maren Ade, Valeska Grisebach, Michel Merkt

PRODUZZJONI: Komplizen Film, Chouchkov Brothers, Coop99 Filmproduktion, KNM u ZDF- Das Kleine Fernsehspiel

SENA: 2017

TUL: 119'

ĠENERU: Fiction

PAJJIŽI: il-Ġermanja, il-Bulgarija, l-Awstrija

VERŻJONI ORĠINALI: Ġermaniż, Bulgaru, Ingliż

